

Juryns bedömning

Modulbyggt stall för mjölkkor

Hushållningssällskapet

Utlåtande

Flexibilitet med moduler

Laget har tagit sig an den tuffa utmaningen att utveckla ett stallkoncept för större mjölkproduktion. Konceptet har hög flexibilitet genom att placera olika funktioner i olika byggnader. Det är i stora drag en beprövad lösning med mjölkcenter i mitten, ligghallar på var sida och kalvar i separat hus. Även ligghallarna har beprövad lösning med 3-radiga liggbås och foderbord i mitten. Servicedelen med VIP-stall är dock mindre färdig i sin utformning.

Realistisk investeringskalkyl med små lönsamhetsmarginaler

Konceptet är ett seriöst bidrag, men utan tydliga kostnads- eller konkurrensfördelar vare sig i byggnation eller produktion, vilket krävs för att nå tävlingens ambitiösa ekonomiska mål. Den relativt högre produktionskostnaden för ekomjolk är svår att anpassa vid lägre mjölkpriser, vilket bidrar till den låga lönsamheten med de förutsättningar som ges i tävlingen.

Konceptet visar en realistisk investeringsutgift på cirka 60 000 kr per koplats, vilket får till följd att det krävs ett mjölkpris på cirka 3,60 kr/kg vid ekologisk produktion för att ge 10 procent lönsamhet. Det har svårt att klara lönsamheten vid de lägre mjölkpriser tävlingens förutsättningar innebär. Grovfoderkonsumtionen i kalkylen inkluderar troligen inte spill. Markarbetena står för en stor del av investeringsutgiften, vilket pekar på betydelsen av markförutsättningarna på den valda platsen för stallet.

Smart organisation för ledning av verksamheten

Konceptet beskriver förtjänstfullt behovet av en kombination av strategisk styrning och mera operativ driftsledning. Det är ett inspirerande exempel på hur styrningen och ledningen kan organiseras i denna typ av verksamhet. Det gäller inte minst valet att ha en extern styrelseordförande som ger dynamik till styrelsens arbete.

Nytänkande takmateriel

Laget har på ett nytänkande sätt valt tältduk som tak, vilket ger en ljus inomhusmiljö som främjar djurvälståndet och arbetsmiljön. Tyvärr verkar den inte minska investeringsutgiften nämnvärt, vilket gör det svårare att motivera. Frågan är om fördelarna med ljus överväger en kortare teknisk livslängd?

Mjölkkarusell med överkapacitet

Mjölkanläggningen är tilltagen för att klara ytterligare utbyggnad, vilket kan ses som en fördel. Innebär också en riskstrategi som ökar investeringsutgiften och sänker lönsamhet. Det finns också vissa oklarheter kring kotrafiken vid mjölkanläggningen.

Stallkonceptet tilldelas utmärkelser för

- Hög flexibilitet – *moduler för olika funktioner*
- Nyttänkande takmaterial – *tältduk ger ljus inomhusmiljö*
- God djurvälstånd – *torv i liggbäddar*
- Smart organisation för ledning – *tydlig operativ ledning och bolagsstyrelse för strategisk styrning med extern ordförande*

Jurymedlemmar

Lars Svensson, vd, Vadsbo mjölk

Helge Kromann, specialkonsulent, SEGES (Danmark)

Erik Fagerberg, byggnadsrådgivare, Lantbyggbyrån i mellansverige AB

Per Hansson, ekonom, Sveriges Lantbruksuniversitet

Per Nilsson, landsbygdsutvecklare, Jordbruksverket

Jonas Fjertorp, juryordförande, Jordbruksverket

Europeiska jordbruksfonden för
landsbygdsutveckling: Europa
investerar i landsbygdsområden

Tävlingen och denna konferens är ett kompetensutvecklingsprojekt som finansieras av Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling genom det svenska landsbygdsprogrammet.